

DIENOS ZINIOS

1946 m. sausio mėn. 18 d.

TRENTINIŲ REGISTRACIJA TVARKYS KARINĖ VALDŽIA

Regensburge lietuvių "Zinios" (spausdintos rotatoriumi) 1 numerįje s. m. sausio m. 12 d. skelbia, jog esanti gauta žinia, kad dabar vykdomoji perregistracija (Regensburge) busianti sulaukyta. Perregistravima vykdysia kariuomenės skirtieji žmonės, o ne UNRROS skyriai, pagal aiškias instrukcijas, kurias išleis centriniai kariniai organai. Iki busiančios tokios instrukcijos, jokie patikrinimai nebusia vykdomi. Toliau "Zinios" rašo: "Reikia tikėti, naujoji instrukcija nes išsi reikala daugiau aiškumo ir bus išvengta dabar kylancio jaudinimosi". Gale reiskama vilties, kad instrukcija pasieksianti vietinę koloniją, ir kad patikrinimas busias nutrauktas.

LENKAI ISSISPAUSDINO LIETUVOS VYSKUPŲ LAISKĄ

Regensburge lenkų laikraštis "Dziennik Polski" sausio 12 d. issispausdino Lietuvos vyskupo laiską, kuriame protestuojama prieš neteisėtą Lietuvos prijungimą prie Sovietų Sąjungos ir prasoma pagalbos atgauti religinei laisvei (Regensburge "Zinios").

UKRAINIŲ BUS LAIKOMI ATSKIRA GRUPE

Artimiausioje ateityje ukrainiečiai UNRROS istaigose bus, berods, traktuojami kaip atskira grupė, o ne pagal kiekvieno jų pilietybę, kaip tai buvo ligi šiol (Regensburge "Zinios").

MÜNCHENE VEIKS J. A. V. KONSULATAS.

"NEW YORK TIMES" praneša, kad amerikiečių okupacijoje zonoje netrukus bus isteigtas JAV konsulas, tikriausiai Münchene. Pirmuoju konsulu minimas Parker V. Buhrman, dabartinis patarėjas prie karo ~~gubernatoriaus~~ gubernatūros Bavarijoje. "Naujienos" pranesdamos šią žinią, pažymi, kad tai dziuogi žinia lietuviams-trentiniams, kadangi per JAV konsulą bus galima susisiekti su giminėmis ir pažistamais S. Amerikoje (Ingelstađe "Naujos Zinios").

REBDORFO KRONIKADel ko taip mažai spausdiname "Dienos Zinių"

Neturime jokios dauginimo priemonės, todėl tegalime issispausdinti tiek, kiek ima rasomoji masinėle. Mes stengemes ir stengsimės surasti apolografą ar rotatorių, bet ligi šiol nesuradome. Todėl kreipiamės į sumaniuosius vyrus ir prasome padėti musu "Dienos Zinioms" isigyti rotatorių ar apolografą. Tai bendras musu visu reikalas. Turedami dauginimo priemonę, galėtume spausdinti keletą simtu egzempliorių ir musu visa bendruomenė būtų aprūpinta "Dienos Ziniomis". Tad kas galite, padėkite.

JONUSKAITES-ZAUNIENES KONCERTAI REBDORFE IR EICHSTAETT'E

Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Skyrius organizuoja musu bendruomenei žinomos dainininkės Jonuskaites-Zaunienės koncertus. Programa je italu, prancužu, norvegu, vokiečių muzikos kuriniai ir lietuvių liaudies dainos. Akomponuos žinomas vokiečių muzikas Dr. Fritz Halasch. Koncertai numatyti: sekmdienį 16 val. gimnazijos mokiniams stovyklos saleje. Bilietų kainos 1, 2 ir 3 RM. neturtingiems - dykai. Bilietais rupinasi gimnazija. Antradienį 14 val. vietas koncertas miesto teatre. Bilietų kainos 2-6 RM. Bilietai pardavinėjami paste ryt nuo 10 val. Ar bus koncertas bendruomenei stovyklos saleje - dar nežinoma. Pelnas skiriamas L. Raudonajam Kryžiui.

Keliautojai, pasidalinkite su "Dienos Ziniomis" parsivežamais leidiniais.

Daugelis lietuvių stovyklų turi vietinių biuletenių, kuriuose pasitaiko ke žinių, naudingų ir musu stovyklos gyventojams. Bet tu biuletenių kitaip negalime gauti, kaip tik per keliautojus. Todėl labai prasome visus keliautojus parvežti musu "Dienos Zinioms" stovyklinių leidinių arba parsivežus tik sau, juos paskelianti redakcijai.

Prenumeruokite laikraščius

Kas nori gauti ~~laikraščius~~ lietuviškus laikraščius per vasario mėnesį, prasomi užsimokėti prenumeratūra paste ligi sausio mėn. 25 d.

giau uzsitestu. Paskutinysis dienosis sustreikavo ir elektros darbininkai. O pliene 300.000 darbininku streiko pradžia nustatyta pirmadieni, jeigu iki tolai nebus susitarta.

SSSR IR BELGIJA YRA SUSITARUSIOS DEL SSSR PILIECIU REPATRIJACIJOS

Vilniaus radijas praneša, kad tarp SSSR ir Belgijos yra susitarimas pagal kuri Belgija tur i grazinti SSSR piliecius, isgabentus ir kare belaisvius. Dabar tas susitarimas eses lauzemas, nes Belgija ne visus SSSR piliecius isleidzianti (pavyzdziui neisleidzia kasyklu darbininku) ir neislesen dzianti SSSR pareigunams bendradarbiuoti tame reikale. SSSR ambasadorius Briuselyje yra iteikes Belgijos vyriausybei protesta.

TRUMPOS ZINIOS

-(BBC) Anglijos atstovas Maskvoje Clark Kerr atvyke i Londona.

-Murnberge vakar baigti kaltinimai pries von Schiracha ir pradeti kaltinimai uz akiu pries Hermann. Be to, vakar kaltinti Seyss-Inquartes, Frikas ir kiti. Anglu ir amerikieciu kaltintojai savo kaltinimus jau baige. Sim dien pradeda kaltinimo kalbas prancuzu kaltintojai. Ju kaltinimas apims ziaurusus vakaru Europoje ir nusikaltimus pries humaniskuma. Prancuzu kaltinamosios kalbos tesis apie dvi savaites.

-Minske prasidejo teismas pries 3 vokieciu generolus ir 15 kitu kare nusikalteliu. Jie kaltinami 2.200.000 gudų nusudymu.

-BBC. Vakara Prancuzijos parlamente vyko debatai ussieniu politikos klausimais. Komunistu kalbetojai stipriai reze Prancuzijos pasiulyma sutarptautinti Ruhre krasta.

-Saudi Arabijos karalius Ibn. Saudas ir Egipto karalius Farukas paskelbe visu arabu vardu pareiskima po savo pasitarimu, kur sakoma, kad Palestina turi likti ir toliau arabu valstybe. Times korespondentas, rašydamas apie padeti SSSR, rase, kad komjaunimo organizacija SSSR placiau mastu organizuoja svetimų kalbu kursus. Ypatingai kursai suorganizuoti prancuzu, anglu ir vokieciu kalboms. Pagrindas eses tas, kad palaikant glaudesnius tarptautinius santykius, kalbu mokėjimas darsi labai pagoldaujamas.

-Trys vokieciu nuodingu duju specialistai britu kariniu organu suimti ir bus atidesti teismui, kaip kare nusikalteliai.

-(Amerikos rad.) I. 15. spaudos konferencijoje prez. Trumanas pareiske, kad ligaioline JTO susirinkimo eiga jis eses patenkintas. Toliau Trumanas pareiske, kad JAV prasydancios JTO tas Japonijos mandatinės salos, kurios esancios svarbios JAV saugumui pavesti, JAV valdyti patiketinie teisėmis, o tos salos, kurios saugumo zvilgeniu esancios nesvarbios, busiancios perduotos bendrai JTO patiketiniu valdziai.

-Gen. Eisenhoweris pareiske, kad demobilizacija esanti suletinta tedel, kad pirmaisiais menesiais po karo buve demobilizueta greiciau ir didesnis skaičius negu buve numatytas. Tedel dabar reikia suletinti. Be to, Eisenhoweris pridure, kad JAV karinucmene ivykdyt visus isipareigojimus uz politikes srityje.

-Paryžiaus rd.) Italijos vyriausybe atsiunte telegrama JTO, prasydama greiciau priimti Italija i JTO.

-SSSR ir JAV atstovai Londone nesipriesina Ruhre kraste sutarptautinimui. Atrode, kad ir D. Britanija pritars. Tedel tms tenka laukti, kad galutinis Ruhre kraste sutarptautinimo statutas mazai teskirsis nuo Prancuzijos pasiulytoje projekte.

-Vakar Prancuzijos konstitucinio parlamente pasedyje uz politikes dabatu metu kalba pasake buv. min. pir. Meriot. Jis apeliavo i JAV, SSSR ir D. Britanija nesipriedinti Ruhre kraste sutarptautinimui. Prancuzijos ussienio politika- jos saugumas, pareiske Meriot.

-(Vokietijos rad.) Norvegija pripazino Austrijos vyriausybe.

DIENOS ŽINIOS

1946 m. sausio mėn. 17 d.

IS LIETUVOS

(Vilniaus radijas)

-Siomis dienomis ivyke pirmasis Lietuvos S.T.R. darbo moterų suvaziavimas. Buvo iskeltas moterų naršumas ir pastangos, vaduojant savo tėvyne nuo nacių. Paminėta buvo lietuvė partizane Marija Meldaitė, kurios naršuma ir pasisventima mini visa Tarybų Sąjunga. Stachanoviškų pavyzdžių keliamos "Silves" fabrike darbininke Marija Lukoseviciene, kuri yra kandidatė į Aukšč. Tarybos deputatus, tabako fabrike darbininke Tiberaitė, kuri yra apdovanota medaliu už pasizymejimą kovose ir valstietė Stanėliene, kuri yra trijų rusių ordinu ka valierius ir kandidatė į Aukšč. Tarybos atstovus.

-Petrasiūnų elektros jėgainė gavo iš Doneco antra anglių esalona. "Lietuvos miskuose" sukertama rastai Doneco kasykloms.

-Laipe doje veikia verpalų kombinatas.

-Dainininkas Kipras Petrauskas bus renkamas į A. Tarybos atstovus.

-Oras Lietuvoje debesuota. Vietomis krituliai. Silpnai vakarų vėjai. Temperatūra nuo 2 iki 6°C šalčio. Vilniuje nuo 3 iki 5°C šalčio.

PASAULIO ŽINIOS

J.T.O SPRES PERSIJOS BYLA

Londonas, BBC. Vakar JTO susirinkime debatai vyko toliau. Kalbas pasake Norvegijos uzs. reik. min., Lenkijos uzs. reik. min., ir Argentinos delegacijos vadovas. Norvegijos uzs. reik. ministras pareiske, kad daugelis nori matyti susiskaidymą į itakų sferas, į jų grupes ar blokus, kur jų visiskai nėra. Skaidymasis į blokus ar valstybių grupes, je manymu būtų labai žalingas pasaulinės taikos išlaikymui. Norvegija pripažįstanti didžiųjų vadovaujamąjį vaidmenį ir atsakomybę visuotinės taikos išlaikyme reikalui, bet nereikia nedavertinti ir mazųjų valstybių reikšmės. Jos taip pat didelė reikšmė visuotinio saugumo išlaikymui. Argentinos delegacijos vadovas pareiske, kad Argentina jau iš senai buvo demokratinių idėjų gerbėja ir jas įgyvendino savo kraste. Jis pažymėjo, kad Argentina rems visomis savo turimomis priemonėmis JTO nutarimus, ypatingai ukinėje srityje, nes Argentina yra viena iš didžiausių pasaulio ukinio vienetu. Lenkijos uzs. reik. min. Rzymowskis pareiske, kad Lenkijos nuomone, visuotinė taika esanti galima tik trimis sąlygomis:

1) visiškas fasizmo likuciu sunaikinimas ir tikrasis demokratijos saugojimas, 2) bendradarbiavimas didžiųjų valstybių tarpe, 3) pragyvenimo standarto pakelimas ir sulyginimas visose valstybėse. Be to, vakar dar kalbėjo Kolumbijos atstovas. Šiandien prieš piet labai svarbia kalbą pasakys Bevinas. Jo kalbos laukia Londonas ir visos pasaulis su dideliu įtempimu. Spėjama, kad jis plačiai išdestys Anglijos pažiūras į JTO ir jos įvairių organų uždavinius bei pareigas. Po pietų apie 16 val. ivyks Saugumo Tarybos, svarbiausio JTO organo pirmasis posėdis, kuris bus transliuojamas per radiją. Pirmasis posėdis busias daugiau formalus, jokių problemų nespresias. Posėdis žada uzsitesti apie 1 val. 1 posėdį buvo laukiama atvykstant ir Visinskio, bet šio ryto žiniomis, Visinskis esąs laukiamas tik rytoj. Galimas daiktas, kad jau šio dienos posėdyje busias numatytas ir pasiūlytas susirinkimui JTO gen. sekretorius. Vakar korespondentai pranešė, kad Persijos delegacija gavo isakymą iš Teherano Persijos-Sovietų ginca dėl Azabbeidzans oficialiai perduoti šiai sesijai spresti, nes derybos su SSSR jokių rezultatų nedavusios. Vakar Persijos delegacija svarsciusi, kurioje instancijoje si klausima kelti ar JTO visumos susirinkime, ar Saugumo Taryboje, nes šis klausimas galis bus svarstomas vienoje šių institucijų Londone pareiskiamas, kad prieš klausimo perdavimo JTO busia dar tariamasi diplomatinio keliu. Komentatoriai pareiske, kad JTO ligsioliniuose posėdžiuose buvęs gyviausiai diskutuojamas ukių ir socialinių reikalų tarybos sudarymas. Tai esąs geras ženklas, nes JTO savo pagrindini uždavinį-pastovios taikos išlaikymą ima iš pagrindo. Ukiniai nepriekliai ir socialinė neteisėybė buvusi visu ligsioliniu karu priezastis. Esą suprantama, kad JTO nariai net Saugumo Tarybai neskiria tiek dėmesio, nes, pasalinus karų priezastis, nebūsią ir karų, gi ir Saugumo Taryba tada nustotų savo reikšmės.

PRADEJO STREIKA SKERDYKLU DARBININKAI

Vasingtonas, BBC. Vakar Čikagoje prasidėjo skerdyklų darbininkų streikas. Streikas žada plestis ir į kitu miestu skerdyklas. Streikuoja 200.000 darbininkų. Sustoje fabrikai apdirbo 30% JAV mesos. J.A.V. gyventojų aprūpinimas mėsą busias sutrikdytas, o taip pat ir mesos transportai į Europa JAV kariuomenei ir UNRRA turesia būti sumazinti ar net sustabdyti, jeigu streikas ila

- 2 -

gliamosios komisijos pranešime.

JAV KARIUomenės MINGOJE UZDRAUSTI MITINGAI

(Sveicar.rad.) Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitose šalyse Europos vietoje paskutiniu laiku vyko JAV kariuomenės mitingai, kuriuose buvo reikalaujama tūojau grąžinti juos į Ameriką ir demobilizuoti. Gen. Mo. Werner mitingus uždraudė, nes jie gali pakenkti JAV kariuomenės orumui.

BERNBERG KALTINAMA UZ DARBININKŲ GABENIMĄ VOKIETIJON

Bernbergas BEO. Užvakar ir vakar prancūzų kaltintojai patiekė kaltinamąją medžiagą prieš Sauchelį, Keitelį ir kitus už darbininkų gabenimą per prievartą į Vokietiją ir už karo belaisvių naudojimą kariniams darbams, istatant ju gyvybę sąjungininkų erinių puolimų pavojų, priešingai Ženevos konvencijai. Darbininkai buvo gabenami ne tiek dėl darbo jėgos trūkumo, kiek dėl nacių politinių tikslų, t.y. dėl tautų išnaikinimo ir laisvės erdves sudarymo vokiečiams. Pagal vieną Sauchelio pranešimą, vien per paskutiniuosius 1942 m. devynis mėnesius buvo atgabenta per 3 milijonus darbininkų, kaltinamieji medžiagą atstovauja Prancūzija ir Belgija. Buvo apklauskintas ir liudininkas, buv. kar. vadas siaurės Prancūzijoje ir Belgijoje

KA MANO LATVIAI APIE JUNGTINIŲ TAUTŲ SUSIRINKIMĄ

Latvių laikraštis "Latviesu Vestnesis" sako Dillingene, 5 nr. rašo, kad JAV delegate JTO Eleanor Ruzveltienė mirusio prezidento žmona, visuomenės veikėja ir žinoma žurnalistė kelsianti JTO visuotiniame susirinkime Pabaltijos valstybių-Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir tu krastu tautų klausimą. Toliau laikraštis rašo, kad visu trijų Pabaltijos valstybių piliečiai, emigravę į Vokietiją, sia praga kreipsis į poną Ruzveltienę ir visus JTO susirinkime atstovus, prašydami teisingai išspręsti Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimą, kaip yra numatyta vakarų sąjungininkų atlantės sutartyje. Laikraštis baigia šitokia pastaba: "Kad ir mūsų balsas būtų išgirstas Londone ir visame pasaulyje, Svabijos krities latvių komitetas Augsburgėje, artimai bendradarbiaudamas su estų ir latvių komitetais, jau yra atlikęs, kiek tai buvo galima reikalingus parangiamuosius darbus." (Latviesu Vestnesis Nr. 5)

UNHRA MUNCHENE GINA PABALTIJOS GARBĘ

Munchene Leengrino gt. stovyklos UNHROS skyriaus aukštoji vadovybė yra paskelbusi tos stovyklos sieniniame laikrastyje šitokią pastabą: "Kaip Amerikos ir Anglijos piliečiai, mes giliai apgailestaujame amerikiečių kariuomenės laikraščio "The Stars and Strips" rasini, kuris paliecia baltų stovyklą. Mes stengsimės suveikti šio rasinio nešalonių pasekmes ir prasysime "The Stars and Strips" vadovus ir karo vadovybę apšviesti baltų stovyklą Munchene.

Mes stengsimės, kiek galime, kiekvienas savo kraste viessai kelti savos asmeninės patirties, kad Pabaltijos gyventojai, kuriuos mes pažiūrime, yra laisbi tvarkingi, gerą elgesį ir jiems priklausę visiškas ivertinimas ir pagarba"

NEIGIAMAI DIENINIS ŽEITUNG KALTINIMAI

Svabijos apygardos latvių komitetas, kartu su lietuvių ir estų komitetais sausio 6 d. nusiuntė iš Augsburgės amerikiečių kariuomenės leidžiamam Munchene vokiešiam laikraščiui "Die Neue Zeitung" bendrą raštą, kuriame tvirtai paneigiami to laikraščio sausio 4 d. numeryje paskelbti kaltinimai, būk Baltijos valstybių piliečiai, emigravę į Vokietiją, simpatizuoja nacionalizmui ir už DP stovyklų ribų plėšikauja ir zudo. Redakcija prasėmė tą bendrą raštą ni paskelbti "Die Neue Zeitung" skiltyse (Latviesu Vestnesis Nr. 5)

TRUMPŲS ŽINIŲS

(Sveicarijos rad.) Maskvos radijo pranešimu Persijos saahas priėmė min. pirmininko Hakimio atsistatydinimą. Je ipedinis dar nežinomas.

(BBC) Paneigdamas gandus, amerikiečių krities gubernatoriaus pavaduotojas gen.lt. Clay pareiškė, kad amerikiečių kariuomenė pasiliks Vokietijoje dar 10 metų, o gal ir neribeta laika, bet ne 5 ar 3 metus, kaip kai kas tvirtina.

-Gen. Eisenhoweris pareiškė, kad 1946. I. I. buvo už Amerikos ribų 4 milijonai kariu, o VII. I. bus tik apie 1,5 milijonai.

-Churchillis Floridoje pareiškė, kad jis turi vilti, jog JAV neatitrauks savo kariuomenės iš Europos į Ameriką, nes D. Britanija turi per mažai pajėgų o Europai reikia turėti pakankamai jėgų, kad praėjęs karas nebūtų vestas be reikalo.

-17. I. Times apie Persijos problemą rašo, kad esama dviejų nuomonių. Vieni tvirtina, kad esą neverta perduoti šios, taip sunkios problemos tik ka susirinkusiai JTO, nes gali suklysti, nepasisekti, o tai reiktu mirtinai smūgi pačiai JTO. Kiti tvirtina, kad JTO negali begti iš kelio ir prieš sunkias problemas, o turi jas imti spręsti. Sekmingas išsprendimas būtų geriausias ramtis ateities darbui. Šia taip pat svarstoma, kam atiduoti šia problema spręsti - JTO visuotiniame susirinkime ar daugumo Tarybai. Visuotini susirinkime esą tik netaikoma dauguma, o dauguma Taryboje tik

-22 3-

gumo Tarybai.

- Vakar Londone susirinko uzs.reik. min.pavažuotojai Maskvos nutarimams vykdyti. Susirinkta po to, kai Prancuzijos vyriausybė pasitenkino didziųjų atsakymų, i jos paklausima dėl taikos konferencijos funkcijų. Pirmuoju punktu eina taikos sutarties projektas su Italija, Parengti taikos sutarčių projektai bus pateikti taikos konferencijai, oia bus nevaržomai išdiskutuota, o po to Didieji parengs galutini tekstą.

-Berlyne suimta Dr.Gördeleris išdavikas, kuri už išdavimą gavo 800.000 RM. Dr.Gördeleris buvo numatytas po atentato prieš Hitleri Reicho kancleriu. Atentatui nepavykus Gördeleris pasisilepė ir vakaru Rusijoje viename restorane šios išdavikos buvo pažintos ir išduotas policijai. Pati išdavikė po to taip pat pasisilepė ir tik dabar buvo suimta.

-Vokiečių evakuacija iš Čekoslovakijos i amerikiečių sriti numatoma pradėti I.20.

-Nikolajeve pakarti 7 karo nusikaltėliai vokiečiai, iš jų vienas generolas, buvęs Nikolajeve komendantas. Korimo žiūroje 65.000 žiūrovų.

-Kijeve prasidėjo 15 vokiečių byla. Jie kaltinami maždaug 4 milijonų ukrainiečių ~~ir 2 milijonų~~ nuzudymų ir 2 mil. išvežė priverstiniais darbais.

-Prancuzijos parlamentui vakar pateiktas elektros jėgainių nacionalizavimo įstatymas.

-I.17 Bidault reikalavo parlamente Saaro krastą ~~įgyvendinti~~ įjungti i Prancuziją, o Ruhro ir Reino krastus sutarptautinti.

-Amerikos plieno darbininkai atmetė prez.Trumano pasiūlymą pakelti atlyginimą 18,5%, kuri profesinės sąjungos buvo priėmusios. Iš pradžių darbininkai reikalavo pakelti 25% atlyginimą, o darbdaviai sutiko tik 15%. Atrodo, kad 800.000 plieno darbininkų streikas jau neįsivengiamas ir prasidės pirmadienį.

-UNRRA direktorius Europai gen.Morgen užprotestavo prieš jo atleidimą. Jis buvo atleistas už pareiskimą, kad žydų begimas iš Lenkijos ir kitų Europos krastų esąs planingai organizuojamas. Iki reikalo bus galutinai išsprendtas, Morganas ~~ne~~ lieka savo pareigose.

-Vakar Atenuose buvo susiremė desinieji su kairiaisiais. Panaudoti kulakšvaizdžiai, yra sužeisti. Valdininkų streikas apima visas istaigas.

-Antradienį susirinko Zem.Rumai. Rumai svarstys vidaus klausimus.

-Amerikos rad.) Gen.lt.Clay pareisė, kad amerikiečių srityje esą suimta 117.000 nacių ir jiems artimų. 20.000 jau paleista, dalis kitų taip pat galės būti paleista, jeigu irodys tik formalu priklausymą prie nacių.

-Korejoj prasidėjo pasitarimai su Sovietų kariniais organais dėl Korejos bendros valdžios.

-Kinų vyriausybės kariuomenė išvygo i Mukdeną.

-New York Times korespondentas praneša, kad i Vokietiją iš JAV bus ištauta 50.000 ritimų medvilnės, kad būtų išvengta nedarbo tekstilės fabrikuose.

-Prancuzijos parlamentas nutarė pasiūlyti nutraukti diplomatinį santykius su Franco Ispanija, nors uzs.reik.min. Bidault irodinėjo, kad šiuo metu Prancuzija viena negalinti to padaryti.

(BBC) Vakar Prancuzijos parlamente smarkiai pulta vyriausybei dėl maisto netinkamo paskirstymo ir duonos normavimo. Gen.de Gaulle pažadėjo pats imtis šio reikalo.

Austrijos rad. I Vengrija issiunčiama Suomijos Raud.Kr.pagalbos misija.

Sveicarija priima 3.000 vengrų vaikų.

-Popiezius paskelbė laiską Vokietijos vyskupams. Laiske rasoma, kad tai, kas vyksta rytų Vokietijoje, negali kilti iš keršto rautai ir tuo negali būti pateisinama.

-JAV uzs.reik.ministerija kreipėsi i SSSR, Lenkijos, Jugoslavijos, Graikijos ir kitas vyriausybes, prašydama palengvinti darbą žurnalistams, kurie atvyks pranešinėti apie UNRRA veiklą.

-8 Kinijos provincijose vėl vyksta pilietinis karas. 400000 komunistų karių sygiuoja i pietus.

REBDORFO KRONIKA

-Stovyklų pastę galima išsigyti Raud.Kryžiaus loterijos bilietu. Visus ~~bilietus~~ bilietas kainuoja 10 RM. pusė bilieto 5 RM. Losimas įvyks kovo mėn.pradžioje. Pelnas skiriamas vargingiesiems selpti.

DI EN O S. Z I N I O S
1946 m. sausio mėn. 19 d.
PASAULIO ZINIOS

JTO SUSIRINKIMĖ VYSTĖ DEBATAI TOLIAU

Londonas. BBC. Debatu metu I.17 praeipiet kalba pasake Anglijos uzs.reik. min. Bevinas. Jis perzvelge visu JTO organu uzdavinius, ypatingai iskeldamas ukie ir socialines Tarybos reiksme, nes visu karu priezastis esantis ukinis skurdas. Jis iskele UNRROS veiksmus Europos atstatymui ir ragine ja remti. Bevinas pazymeje, kad leses, kurios bus reikalingos JTO vieneriems metams, nesudare nei $\frac{1}{2}$ vienos karo dienos islaidu, imant tik D. Britanijos islaidas. Toliau Bevinas pareiske, kad peremimas patiketiniu teiseimis kai kuriu mandatiniu krastu esas labai sveikintinas. D. Britanija esanti pasiruosusi pradeti derybas del 3 Afrikos mandatu perleidimo JTO, ju tarpe Kamerune ir Toge kraste. Bevinas pazymeje, kad JTO privile spresti visas, kad ir sunkiausias problemas, kurios iskyia tautu gyvenime. Baigdamas Bevinas uztikrine Anglijos vyriausybes ir tautos visuotine parama JTO, jos pasisekimui uztikrinti. Bevine kalba buvo daznai nutraukiama evacijomis, o baigus kile milziniskos evacijos. I.17 po pietu ivyke pirmasis Saugume Tarybes posedis. Jame buvo apsiribeta tik formaliu klausimu sprendimu. Jokios svarbesnes problemos nebuvo lieciamos, net nebuvo pasiulytas gen. sekretorius JTO vis. susirinkimui. I.18 svarbiausias ivykis- SSSR delegacijos pirmininke Grimikevo kalba, kuri tureje nusviesti SSSR politika. Pradzioje Gromikevas pareiske, kad ir dides ir mazos valstybes treksta visuotines taikos, kuri ju neisstatytu agresoriu pavejun. Sis troskimas jungias didziasias ir mazasias valstybes. Jis manas, kad bet kokios mazuju machinacijos pries didziuosius neturetu rasti ir nerasia simpatiju nei paramos JTO. JTO svarbiausias uzdavins- taikos issaugejimas, o svarbiausias organas- Saugume Taryba. Jis sveikinas Maskvos konferencijos nutarima- atomines energijos komisija pavesti Saugume Tarybai, bet ne visuotiniam susirinkimui. Esa kai kas tvirtinas, kad Junt. Tautu Charta esanti pasenusi, kad ji atgyvenusi ir neatitinkanti sie laike reikalavimus. Siteks tvirtinimas esas nieku nepagristas, zalingas ir net pavejingas. J.T. Charta esanti tinkamiausia sie laike pasauliui tvarkyti, ji yra visu J.T. priimta ir jos turi buti laikomasi. Toliau Gromikevas pareiske, kad patiketiniu (buv. mandatams) sistema turinti buti kuo skubiausiai JTO remuose sudaryta ir turi buti skubiai perimtos visos ~~zinios~~ mandatines sritys. Baigdamas Gromike pareiske, jog SSSR delegacija desianti visas pastangas, kad si JTO sesija pasisektu. Pries Gromikeva ~~dar~~ kalbeje Jugoslavijos atstovas. Jis reikalavo is JTO pripazinti Jugoslavijos etnografines sienas, nes ju nepripazinus, nebus tame regione ramybes, ~~ta~~ galimi kivirosai ir net karai. Po pietu kalbeje Kanados atstovas. Jis suabejeje didziuju veto teise Saugume Taryboje, bet esa nereikia mazesiems del to nerimauti, nes didieji panaudotu ta teise tik ten, kur reikes. Be to, jis pamineje atomines energijos komisija, i kuri a ieisianti ir Kanada, iskele jos svarba ir reiksme netik JTO, bet ir visam pasauliui. Graikijos atstovas labai siltai pamineje UNRROS organizacija ir jos darba Graikijoje. Jis ragine visas Jungtines Tautas visomis isgalemis remti sia taip naudinga organizacija. Jis pareikalavo Graikijai nauju sienu, nes dabartines sienos esancios Graikijai netinkamos, per keliasdesimt metu del ju netinkamumo buves lietas graiku kraujas ir Graikija buvusi agresijos auka. N. Zelandijos atstovas Frazeris astriai kritikavo nedemokratiska didziuju veto teise. Jis pareiske, kad reikia manyti, jog didieji sia save teise panaudesia tik ypatingais isimtinais atvejais. Jeiguir busianti naudejama ne isimtinais atsitikimais, tai reiskia nepakeliama smugi visai JTO. Turkijos atstovas savo kalbeje pareiske, kad Turkija sloje sesijoje nemananti kelti savo santykiu su SSSR. Australijos atstovas pritare patiketiniu sistemei ir pridure, kad Australija esanti pasirengusi pradeti derybas del N. Gvinijos ir kitu mandatu perdavimo JTO. Baltgudijos atstovas reikalavo deti pastangas isreikalauti tuos karo nusikaltelius, kurie rade globa neutraliuose krastuose. Debatai siandien vakare turetu pasibaigti. Vakar Persijos atstovas atsilanke pas laikini gen. sekretoriu ir taresi del Persijos ginco su SSSR perdavimo JTO visumos susirinkimui ar Saugume Tarybai. Siandien numatoma, kad sudarytoji JTO politine komisija svarstys si ginca. Pareiskiamas, kad pries galutini ginco atidavima vienai ar kitai instencijai busia bandoma diplomatinu keliu tai sutrukdyti. Apie Visinskiu atvykima dar nieke nepranesama. Francuzijos uzs.reik. min. Bidault is Paryziaus isvyke i Londona ir spejama, kad siandien jis uzbaigs pirmuosius debatus del parem-

DIENOS ŽINIOS

1946 m. sausio mėn. 23 d.

KAS YRA JTO ARBA JNO

Jungtinių Tautų Organizacija trumpai yra žymima JTO. Kai kurie lietuvių laikraščiai ta organizacija vadina Sąjunginių Tautų Organizacija, trumpai STO. Šis pavadinimas, atrodo, tures išnykti. Reikia žinoti, kad angliškai ši organizacija yra vadinama United Nations Organization (skaityti Junaited Neisens Egenajzenzen) trumpai JNO. Dabnai girdime ir skaitome žodini sutrumpinimą United Nations- Jungtines Tautos, be žodžio organizacija. Ši organizacija pradėta kurti praėjusiais metais, dar tebedinamą karui, Amerikoje, San Francisko mieste (paciau vakarinėje Amerikos pakrastyje, prie Didžiojo vandenyno). Del to ir Jungtinių Tautų sutartis arba konstitucija yra vadinama staciai San Francisko sutartimi arba charta. S. Francisko konferencijoje dalyvavo ir sutarti pasirašė visos tautos, kariavusios prieš Vokietiją, Japoniją ir Italiją, vadinamomis ašies valstybėmis. Tos visos tautos dabar ir vadinamos Jungtinėmis tautomis. Ju dabar yra 51. Prie jų ateityje galės prisidėti ir kitos valstybės, kurias sutiks bendradarbiauti S. Francisko sutarties dvasioje. JTO svarbiausias tikslas yra išlaikyti pasaulyje taiką, taigi dėti rinti visis politinius ir ukinius priesingumus. S. Francisko sutartis daugumme daugume valstybių buvo ratifikuota (patvirtinta) ir išgaliojo praėjusiu metu gale. JTO veiks per 7 organus: 1. Saugumo Taryba sudarys lyg ir pasauline vyriausybė ir tures didžiausią galią, kuri bus reikalinga taikai palaikyti. Jos žinioje bus tarptautinės karinės pajėgos ir atskiru krastu apsiginklavimo kontrole. 2. JTO pilnaitis bus kaip ir pasaulinis parlamentas, kuriame viesai bus aptariama ir svarstoma visi klausimai nuomonei sudaryti. Bet ji negalės leisti isakymu ir jos nutarimai nebus privalomi. Ji bus patariamasis organas. Pagrindinis pilnaities uždavinys teikti pasiulymus taikai išlaikyti ir isrinkti reikalingus organus. 3. Tarptautinis Teismas svarstys tarptautines tautu teises klausimus. Kiekviena jungtine tauta savaimė yra ir Tarptautinio Teismo narys. 4. Sekretariatas rupinsis administraciniais reikalais ir priklausys gen. sekretoriui, kuris ipareigotas išlaikyti visu darbu tarptautini pobudi ir tues darbus priziureti. 5. Ukio ir socialiniu reikalu taryba tirs tarptautinio pobudzio zmoniskume ir ukio klausimus. Ji tais klausimais skelbs pranesimus ir teiks pasiulymu. 6. Patiketiniu Taryba valdys tues krastus, kurie dar nera pribrende savarankiskai valdytis. 7. Generalinis Stabas, kuris veiks Saugumo Tarybos zinioje, valdys tarptautines ginkluetas karines pajegas.

PASAULIO ŽINIOS

SOVIETU NOTOS BUS SVARSTOMOS ARTIMIAUSIAIME SAUGUMO TARYBOS POSEDYJE

Londonas (BBC) Vakar Anglijos kabinetas buvo susirinkęs apsvaistyti sovietu notes Saugumo Tarybai del britu kariuomenes buvimo Graikijoje ir Indonezijoje. Is oficialiu slugsniu pareiskama, kad Anglija neturinti nieko pries siu klausimu iskelima JTO Saugumo Taryboje. Esa Anglija daugeliu atveju yra viesai paaiskinusi tas priezastis, del kuriu esanti kyla kama kariuomene Graikijoje ir Indonezijoje. Bet jeigu dar kai kam nesa aisku, tai klausime svarstymas JTO prisides prie galutinio klausimo isaiskinimo. SSSR ir Ukraines SSR nera tiesioginiai suinteresuotas ar isivelusies i ginca Graikijoje ir Indonezijoje, tie ivykiai, kurie ten vyksta ju neliecia. Bet pagal JTO charta kiekvienas JTO narys turi teise kelti JTO organuose klausimus, kurie, je nuomone, gali grasyti taikai ar visuotiniam saugumui. Esa SSSR taip ir pasielgusi. JTO Saugumo Taryba, numatoma, susirinks ketvirtadieni ir svarstys Persijos, Graikijos ir Indonezijos klausimus. Posedziuose dalyvaus ir Visinskis, kuris vakar atvyko i Londona. Vakar Graikijos min. pirm. Sophulis atsisake bet ka pareiksti del SSSR notes Saugumo Tarybai. Is tik pakarteje tai, ka jau anksciau sake, kad D. Britanijos kama kariuomene atvyko i Graikija ir joje yra ir dabar tik Graikijos vyriausybei primigtinai prasant, kad padetu islaikyti tvarka ir rimti kraste. Sias save pareigas britu kariuomene sekmingai atliekanti. Indonezijoje nacionalistu pirminkaskuris oficialiai nera dar niekone pripazintas, vakar pareiske, kad indonezieciai jokiu nesusipratimu bei kivircu su britu kariuomene netureje. Jeigu britu kariuomene ir xianka saude, tai tik isimtinais atsitikimais pati gindamesi. Jos uždavinys buves palaikyti tvarka ir rimti kraste ir priziureti japonu nusiginklavima. Jeigu britu kariuomene butu ati-

- 2 -

sima. Posedis buvo nutrauktas, nepaskiriant laiko kitam posedžiui. Atrodo, kad gen sekretoriaus klausimu susitarti dar nepavyko. Kitu klausimu Saugumo Taryba vakar visai nesvarstė. Spejama, kad Persijos, Graikijos ir Indonezijos klausimai busia svarstomi Saugumo Taryboje rytoj arba poryt. Atleisite pareisite Žem. Rumuose, kad Anglija nesutiksianti atidėti šiu klausimų sprendimo velesniam laikui - jie turi būti tuoju išspresti.

(Paryžiaus rad.) Didžiosios Valtys esancios priesingos greitam Persijos Graikijos ir Indonezijos klausimų sprendimui. Esa reikia pirmiau sudaryti visus JTO organus, o tik paskui spresti tokius ginčus.

(BBC) Graikijos desiniuju unija vakar padare pareiskima, kuriame sakoma, kad jeigu būtų atitraukta britu kariuomenė iš Graikijos, tai būtų sulaužytas susitarimas, kur buvo garantuotas laisvu rinkimu pravedimas. Nesant britu kariuomenės, negali būti kalbos apie laisvus rinkimus. Vakare Londone Prancūzijos atstovas pareisite, kad Prancūzija vykdyt S. Francisko charta ne tik parraidžiui, bet ir jo dvasia. Todel Prancūzija esanti pasirengusi savo mandatinės srities perleisti Patikėtiniu Tarybai. Bet, Prancūzijos nuomone, tos mandatinės sritys negali būti užimtos kitu, o tik tu paciu, kurie turejo mandatus. JTO visumos susirinkimas svarstys Franco Ispanijos klausima egzilines respublikonu vyriausybes pripazinima. Si pasiulyma iskele Meksika, o parems Gvatemalą, Venecuella ir Panama.

FELIX GONIN PRANCUZIJOS MINISTRAS PIRMININKAS

Paryzius (BBC) Vakare vakare antrajam parlamento posedyje parlamento pirmininkas socialistas F. Gonin iš 555 balsu 497 isrinktas vyriausybes galva. Tigresunus Clemenceau gave 35 balsus, Bardoux - 16 ir de Gaulle - 3. Gonin pareisite, kad Bidault jis manas ir toliau kviesti uzsienu reik. ministeriu. Siandien Gonin taresi su partija vadais del kabineto sudarymo. Tikimasi, kad kabinetas bus greit sudarytas.

(Sveicarijos rad.) Socialistai siulysia parlamento pirmininku savo vada Oriol

LENKIJOS POLITINES ZMOGZUDYSTES

Londonas (BBC) Zemuosiuose Rumuose Bevinas pareisite, kad paskutiniu laiku Lenkijoje buvo labai daug politiniu zmogzudysciu, uz kurias daugiausiai yra kalta Lenkijos saugumo policija. Lenku vyriausybe esa privalanti padaryti kuo greiciausiai sitam gala. Tai esas didziausias Krime susitarimu lauzymas. Krime buvo ipareigota Lenkijos vyriausybe kuo greiciausiai praveisti laisvu rinkimu. Matyt dabar bandoma esa sitokiu budu pakreipti busimuju rinkimu rezultatus tam tikra kryptimi. Bevinas toliau pareisite, kad daug varge ir kankinbes reikia Europos sudemokratinimui. Bet jis tikis, kad vis delto ateis diena kada nebebus daugiau nei vienos policines valstybes Europoje.

STEBUKLINGAS REISKINYS

Vasingtonas. Dabar paaiskejo, kad tukstanciai sajungininku belaisviu buvo sutraukta i Kukuros miesta, Japonijoje. JAV karo istaigos tai nezinodamos, dave isakyma numesti atomine bomba ian Kokurosptacia, jeigu matomumas butu blo gas ir negalima butu taikinio gerai matyti, lakunui isakyma ta bomba tada is mesti ant Nagasaki. Lakunui majorui Charles W Seoney atskridus i Kokurae, miestas buvo pridengtas tirstu debesim taip, kad nieko nebuvo matyti. Todel jis bomba ismete ant Nagasaki, ir tuo budu Dieve Apvaizda isgelbejo tukstanciaus belaisviu gyvybe. (Aidu 15 hr.)

TRUMPOS ZINIOS

(BBC) Vokietijos laivyma pasidalinime trys didieji. D. Britanija gauna 13 naikintuvu ir 10 pavandeniniu laivu. JAV - Kreiseri Prinz Eugen, 7 naikintuvus ir 10 pavandeniniu laivu. Visi kiti pavandeniniai laivai - jau sunaikinti. SSSR - Kreiseri Nürnberg. 10 naikintuvu ir 10 pov. laivu. D. Britanija dali laivu pasiule Prancūzijai.

- Bevinas Z. Rumuose pareisite, kad D. Britanija atsidejusi seka ivykius Ispanijoje ir nuolat palaiko salyti su JAV ir Prancūzija.

- Kontr. Taryboje Vokietijai kilo nuomoni skirtumu tarp D. Britanijos ir kitu triju. Metine plieno produkcija Vokietijai nustatyta 5.8 milijone tonu, britu nuomone tik 1946 metams, o kiti mano, jog kiekvieniemis metams. Londone pareiskiamas, kad tai esas neisprendziamas klausimas.

- Anglijos komunistu partija pasiule jau 8 karta darbieciams priimti i darbieciu partija komunistu partija. Jie pasizadejo vykdyti darbieciu statuta ir visus kitus nuostatus. Darbieciu vykdomasis komitetas paskelbe, kad busia pasiulyta darbieciu partijos metiniam suvaziavimui si pasiulyma atmesti, tada busia paskelbtos ir priezastys. Dabar pabreziamas tik partiju programu